

[Paul Møller.]

at folketinget har bevilget den højtærede finansminister nær ved 600 mill. kr. mere, end tinget regnede med, da man vedtog skatteloven. Vi sagde allerede i september måned i fjor, at vi nu kunne vurdere statsfinanserne således, at indtægterne i dette finansår ville udgøre 600 mill. mere end skønnet af den højtærede finansminister ved finanslovens vedtagelse. Det blev bestridt. Man sagde til os, at det var fantasial, det kunne næppe holde finansåret ud. Jeg indrømmer, at efter tillægsbevillingsforslaget blev det ikke 600 mill. kr., men kun 597 mill. kr., men jeg tror, man vil erkende, at vort fejlskøn på 3 mill. kr. er udtryk for en langt mere realistisk vurdering end den højtærede finansministers fejlskøn på 597 mill. kr.

Det var således et utilsigtet statsoverskud, man fik i finansåret 1959-60, et statsoverskud, som man kun fik afpresset det høje ting i kraft af, at man undervurderede indtægterne med næsten 600 mill. kr. Hvad angår det kommende finansår, vil vi kunne se af årsoversigten, at der er regnet med en stigning i told- og forbrugsafgifterne på 190 mill. kr. fra 1959-60 til 1960-61. Er dette nu en realistisk vurdering, eller har vi ret, hvis vi hævder, at også denne vurdering er urealistisk? Ser vi på udviklingen fra 1958-59 til 1959-60, udgjorde stigningen i told- og forbrugsafgifterne 481 mill. kr. Vi vil ikke hævde, at stigningen vil blive fortsat i det kommende år i samme tempo, men vi mener med den vurdering, der i øvrigt er gjort i årsoversigten af den samfundsøkonomiske udvikling, at tallet 190 mill. kr., altså 300 mill. kr. mindre end den stigning, vi har oplevet i indeværende finansår, er for lavt, at vurderingen er urealistisk.

Så meget om indtægtsskønnet. Med hensyn til udgiftsskønnet er det lidt vanskeligere at finde frem til en specifikation af udgifterne, og det må sammenholdes med finanslovsforslaget, som senere skal behandles her; men jeg tror f. eks., at statsbanernes overskud vil vise sig at være vurderet for højt, ligesom det var vurderet for højt for det finansår, vi nu er ved at forlade. Den høje regering har afsat 775 mill. kr. til anlægsarbejder i det kommende finansår, mere end i det finansår, vi nu går ud af. Det kan måske være ønskeligt med offent-

lige anlægsarbejder til et beløb af 775 mill. kr., men når vi lever i en tid, hvor man med vilje fra regeringens side begrænser alle offentlige anlægsarbejder, ikke giver igangsættelsestilladelse til dem, så tror jeg ikke, at der kommer 775 mill. kr. til udbetaling på denne konto; jeg tror ikke, det er realistisk at afsætte så store beløb til anlægsudgifter i det kommende år.

Ser vi på en tredje af de poster, som indgår i skønnet, ganske vist i kapitaludgiftsskønnet, udlånsudgifterne, er de ansat til 450 mill. kr. Sammenholder vi denne udlånspost på 450 mill. kr. med finanslovsforslaget, ses det, at i finanslovsforslaget har man hensat 65 mill. kr. til ydelse af lån i henhold til den gældende, sidst vedtagne byggestøttelov; den højtærede boligminister har imidlertid her erklæret, at man ikke har ydet statslån i henhold til den gældende byggestøttelov og ikke agter at gøre det. Skulle denne praksis blive lagt om, er det ikke sandsynligt, at det vil kunne belaste det kommende finansår med 65 mill. kr., idet disse penge først kommer til udbetaling, når byggeriet er afsluttet. Derfor mener vi, det er realistisk at nedskære udlånsposten med disse 65 mill. kr., alt i overensstemmelse med den erklæring, den højtærede boligminister har givet tinget.

Konklusionen af disse betragtninger er, at finansministerens skøn formentlig vil vise sig at indeholde reserver for statskassen på mindst 200 mill. kr. Hvis folketinget derfor vedtager det foreliggende forslag til udskrivningslov i den form, som udvalgsflertallet har indstillet det til vedtagelse i, bevilger man derved — og det må man være klar over — staten en højere indtægt, et større overskud, end skønnet anslår det til. Dette overskud er jo i virkeligheden stort nok; overskuddet på statens drifts- og anlægsudgifter er vurderet til 1 000 mill. kr., efter at man har foretaget reduktion af den direkte skatteudskrivning med 250 mill. kr.; men man går altså ind i det kommende finansår med et skøn, der vurderer overskuddet til 1 milliard kr., hvortil kommer de af mig nævnte reserver. Derfor kunne de direkte skatter have været sat ned, uden at man havde angrebet det budgetterede overskud på 1 000 mill. kr. Hvis man havde sagt: vi vil have et overskud på 1 milliard kr., kunne det have ladet sig gøre, hvis